

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΘΕΣΕΩΝ & ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ)

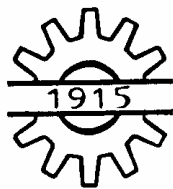
**για την επίλυση καθημερινών προβλημάτων της
βιομηχανίας και για την επαναφορά της
μεταποίησης στο επίκεντρο της αναπτυξιακής
πολιτικής της χώρας**

**προς τον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
κ. Αθανάσιο Σκορδά**

Θεσσαλονίκη, Δευτέρα 14 Οκτωβρίου 2013

Κατάλογος θεματικών ενοτήτων προς συζήτηση:

- A. Προβλήματα καθημερινής λειτουργίας των επιχειρήσεων**
- B. Ζητήματα & Προτάσεις θεσμικού χαρακτήρα**
- Γ. Αποφάσεις ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των μεταποιητικών επιχειρήσεων**

A. Προβλήματα καθημερινής λειτουργίας των επιχειρήσεων

A.1. Ουσιαστική μείωση των τιμών στα προϊόντα / Νέο θεσμικό πλαίσιο που θα διέπει τη σχέση της βιομηχανίας με τις εγχώριες αλυσίδες λιανεμπορίου

Στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της αύξησης των τιμών σε πολλά καταναλωτικά προϊόντα, **θα πρέπει να επανεξετασθεί το πλαίσιο σχέσεων μεταξύ προμηθευτών και αλυσίδων λιανικής πώλησης.**

Η δημιουργία ενός υγιέστερου πλαισίου συνεργασίας μεταξύ μεταποιητικών επιχειρήσεων και αλυσίδων λιανικού εμπορίου θα έχει άμεση επίπτωση τόσο στη μείωση των τιμών όσο και στην ανάπτυξη της παραγωγικής βάσης της περιφέρειας.

A.2. Νέο σύστημα αδειοδότησης (μεταποιητικών) επιχειρήσεων

Στις πρόσφατες ανακοινώσεις του **Υπουργείου Ανάπτυξης στο πλαίσιο της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας του ισχύοντος καθεστώτος αδειοδότησης των επιχειρήσεων, κατευθύνεται σαφώς στην υιοθέτηση των προτάσεων των παραγωγικών φορέων, που αφορούσαν την καθιέρωση των δηλώσεων συμμόρφωσης και του εκ των υστέρων ελέγχου.**

Η καθιέρωση της αρχής της «αυτοσυμμόρφωσης» κινείται σε προφανή θετική κατεύθυνση, αλλά η **υλοποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου προβληματίζει σαφώς τον επιχειρηματικό κόσμο της χώρας, και ειδικά τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, διότι:**

- 1. δεν έχει καταστεί σαφές ο τρόπος και η υλοποίηση της συγκεκριμένης μεταρρύθμισης,**
- 2. δεν έχει αποφασισθεί ποιοι θα είναι οι αρμόδιοι ελεγκτές των επιχειρήσεων, πως αυτοί θα επιλέγονται κλπ, ούτε και ο μηχανισμός αξιολόγησης και ελέγχου από την πολιτεία του έργου των συγκεκριμένων ελεγκτών, και,**
- 3. το ήδη εξαγγελθέν χρονοδιάγραμμα υλοποίησης προβλέπει εφαρμογή του νέου πλαισίου περί το τέλος του 2014.**

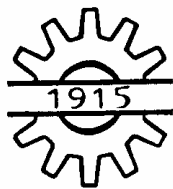
Σε κάθε περίπτωση, **ο ΣΒΒΕ ζητά να επιταχυνθούν οι σχετικές διαδικασίες και να υπάρξει άμεσα λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα, ούτως ώστε να υπάρξει το ταχύτερο δυνατόν υλοποίηση του νέου πλαισίου και όχι αργότερα από το 1^ο εξάμηνο του 2014.**

A.3. Πλαίσιο ελέγχου και εποπτείας της αγοράς των δομικών υλικών

Γενικά περί ελέγχου της αγοράς – Φορέας ελέγχου και εποπτείας αγοράς

Σε οποιαδήποτε ευνομούμενη πολιτεία οι κανόνες ανταγωνισμού των επιχειρήσεων είναι απολύτως ξεκάθαροι και διαφανείς. Στην Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι υπάρχει νομοθεσία η οποία συνιστά ένα ρυθμιστικό πλαίσιο ελέγχου της αγοράς, εντούτοις η Ελληνική πολιτεία δεν έχει φροντίσει έτσι ώστε να υπάρχει ο μηχανισμός εκείνος ο οποίος θα εφαρμόσει την κείμενη νομοθεσία ελέγχου της αγοράς.

Ως εκ τούτου, προτείνεται, **παράλληλα με τη θεσμική αλλαγή του υφιστάμενου πλαισίου της αγοράς, η στελέχωση του φορέα που θα έχει ως αποστολή τον έλεγχο και την εποπτεία της αγοράς.** Βεβαίως, κατά την τρέχουσα χρονική περίοδο, κατά την οποία ζητούμενο είναι η συρρίκνωση, από πλευράς προσωπικού, του δημόσιου τομέα, το συγκεκριμένο εγχείρημα δεν είναι απολύτως βέβαιο ότι θα επιτευχθεί. Όμως, αποτελεί ευκαιρία η μεγάλη πλέον διαθεσιμότητα προσωπικού υψηλών προσόντων του δημόσιου τομέα που μπορεί με επιτυχία να διαχειρισθεί τη συμμετοχή του σε έναν

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

τέτοιο φορέα. Γι' αυτό προτείνεται η **μετάταξη** τέτοιου είδους **προσωπικού** από άλλες υπηρεσίες του δημόσιου τομέα για τη στελέχωση του νέου φορέα.

Νομοθετικό πλαίσιο συμμόρφωσης δομικών υλικών με συγκεκριμένες τεχνικές απαιτήσεις

Τα εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα (EN) που συντάσσονται από τον CEN (European committee for standardization) βασίζονται είτε σε προϋπάρχοντα εθνικά πρότυπα (DIN, BSI, UNI κτλ) είτε προκύπτουν ως αποτέλεσμα διαβούλευσης και συνεργασίας των εθνικών οργανισμών τυποποίησης (για την Ελλάδα είναι ο ΕΛΟΤ). Αυτό που παρατηρείται σαν **πρόβλημα** σε αυτήν τη διαδικασία είναι ότι ενώ **σε άλλες χώρες οι βιομηχανίες συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση των προτάσεων που θα καταθέσει η χώρα τους για το περιεχόμενο ενός προτύπου, στην Ελλάδα αυτό γίνεται σε πολύ μικρό βαθμό.**

Το **αποτέλεσμα** είναι αυτά **τα πρότυπα-οδηγίες να ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία αναγκάζοντας με τελεσίδικο τρόπο τους εγχώριους παραγωγούς να προσαρμόζονται στις προδιαγραφές άλλων χωρών.** Αυτό είναι κάτι που **μπορεί να θέσει έναν παραγωγό ακόμα και εκτός αγοράς** είτε γιατί θα αναγκαστεί να αναζητήσει νέες πρώτες ύλες είτε γιατί θα πρέπει να προσαρμόσει την εργοστασιακή παραγωγή σε πολύ διαφορετικά δεδομένα και με υπέρογκο κόστος.

Πιστοποίηση προϊόντων - Σήμανση CE

Η συμμόρφωση με τα εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα (EN) οδηγεί στη σήμανση CE ενός δομικού προϊόντος. Η επιβεβαίωση της συμμόρφωσης ενός προϊόντος με τα πρότυπα γίνεται μέσω 5 διαφορετικών συστημάτων (1+, 1, 2+, 3, 4) ανάλογα με το βαθμό εμπλοκής ενός κοινοποιημένου οργανισμού στην αξιολόγηση της συμμόρφωσης του προϊόντος. Το ποια συστήματα σχετίζονται με κάθε προϊόν αναφέρεται στο αντίστοιχο πρότυπο και ο παραγωγός μπορεί να έχει τη δυνατότητα να επιλέξει το σύστημα που θα ακολουθήσει ή και όχι. Σε κάθε περίπτωση ο παραγωγός θα πρέπει να διαθέτει ένα πλήρως τεκμηριωμένο σύστημα ελέγχου της παραγωγής στο εργοστάσιο, π.χ. τύπου ISO 9001.

Οι κοινοποιημένοι οργανισμοί που εμπλέκονται στην επιβεβαίωση της συμμόρφωσης είναι:

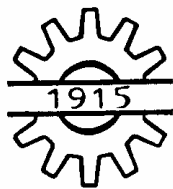
1. Εργαστήρια δοκιμών,
2. Οργανισμοί επιθεώρησης και
3. Οργανισμοί πιστοποίησης

Στην Ελλάδα για την κοινοποίηση φορέων πιστοποίησης, επιθεώρησης και εργαστηρίων δοκιμών στην ευρωπαϊκή επιτροπή, αρμόδιος φορέας είναι το ΥΠΑΝ με βάση το ΠΔ 334/94. **Οι κοινοποιημένοι φορείς που υπάρχουν σήμερα για την πιστοποίηση δομικών υλικών στην Ελλάδα είναι ελάχιστοι και δεν καλύπτουν όλη τη λίστα των δομικών προϊόντων που σχετίζονται με τη σήμανση CE.**

Γίνεται άμεσα αντιληπτό ότι **σήμερα ένας παραγωγός στην Ελλάδα δεν μπορεί να πιστοποιήσει ένα δομικό προϊόν, αν αυτό δε συμπεριλαμβάνεται στη λίστα προϊόντων των υφιστάμενων διαπιστευμένων εργαστηρίων.** Ακόμη και στην απλούστερη **περίπτωση πιστοποίησης με το σύστημα 4, όπου δεν εμπλέκεται κοινοποιημένος φορέας πιστοποίησης αλλά ανατίθεται στον παραγωγό να διεξάγει μόνος του τον εργοστασιακό έλεγχο** της παραγωγής και τις αρχικές εργαστηριακές δοκιμές, εάν αυτός δε διαθέτει τον κατάλληλο εργαστηριακό εξοπλισμό για τις δοκιμές, **θα πρέπει να προβεί σε επένδυση για την αγορά του και να προσλάβει ανθρώπινο δυναμικό ή να εκπαιδεύσει το υφιστάμενο για τη χρήση αυτού του εξοπλισμού.** Διαφορετικά θα απευθυνθεί σε διαπιστευμένο εργαστήριο δοκιμών, το οποίο αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα όπως προαναφέρθηκε είναι ανέφικτο λόγω της έλλειψης τέτοιων εργαστηρίων.

Εποπτεία της αγοράς δομικών προϊόντων

Η εποπτεία της αγοράς, γενικά, αλλά ειδικά των δομικών προϊόντων, αποτελεί βασικό εργαλείο για την επιβολή των κοινοτικών οδηγιών και έχει στόχο να εξασφαλίσει ότι οι διατάξεις των εφαρμοστέων

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

οδηγιών τηρούνται στο σύνολο της Κοινότητας και ότι επιτυγχάνεται ισοδύναμο επίπεδο προστασίας του πολίτη της ΕΕ ανεξάρτητα από την προέλευση του προϊόντος. Στην Ελλάδα το ΠΔ 334/94 αναφέρει ότι το ΥΠΑΝ είναι αρμόδιο να ελέγχει την ορθή χρήση της σήμανσης CE στα δομικά προϊόντα.

Την παρούσα χρονική περίοδο ένας μηχανισμός ελέγχου εγκυρότητας της σήμανσης CE δεν μπορεί να λειτουργήσει παρά μόνο για τα προϊόντα που εμπίπτουν ήδη στις δυνατότητες των υφιστάμενων φορέων πιστοποίησης. Ο μόνος έλεγχος που μπορεί να πραγματοποιηθεί από το ΥΠΑΝ για όλα τα υπόλοιπα προϊόντα που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά είναι για το περιεχόμενο του τεχνικού φακέλου που τα συνοδεύει αλλά όχι ένας ουσιαστικός έλεγχος σε ένα εργαστήριο δοκιμών όπου θα διαπιστωθεί αν όντως αυτό το προϊόν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των προτύπων, αφού δεν υπάρχουν τα εργαστήρια για να γίνει κάτι τέτοιο.

Ο μόνος τρόπος για να διαπιστωθεί σήμερα από το ΥΠΑΝ η εγκυρότητα μίας σήμανσης CE ενός δομικού προϊόντος είναι να απευθυνθεί σε εργαστήρια του εξωτερικού για να ελέγξει την ορθότητα αυτής της σήμανσης, πράγμα πρακτικά αδύνατο.

Γίνεται αμέσως αντιληπτό ότι ο οποιοσδήποτε, είτε παραγωγός, είτε εισαγωγέας, μπορεί να κυκλοφορεί προϊόντα με σήμανση CE στην Ελλάδα αρκεί να έχει κάποια τυπικά έγγραφα για να το αποδείξει. Αυτό τελικά λειτουργεί αρνητικά στην ομαλή λειτουργία της αγοράς, τόσο γιατί εισάγει τον αθέμιτο ανταγωνισμό, όσο και γιατί έτσι διατίθενται προϊόντα στους καταναλωτές που δεν ανταποκρίνονται στις ιδιότητες που υπόσχονται.

Συμπεράσματα – Προτάσεις

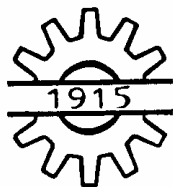
Από τα παραπάνω προκύπτει ότι αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα στο θέμα της πιστοποίησης των δομικών υλικών ο δρόμος για την πλήρη προσαρμογή στις κοινοτικές διατάξεις είναι ακόμα μεγάλος.

Λόγω έλλειψης διαπιστευμένων εργαστηρίων δοκιμών και φορέων πιστοποίησης η εποπτεία της αγοράς είναι ελλιπής τόσο για εγχώρια όσο και για εισαγόμενα προϊόντα που φέρουν σήμανση CE αμφιβόλου εγκυρότητας.

Αυτό καθιστά τον ανταγωνισμό αθέμιτο μεταξύ ενός παραγωγού που θα τηρήσει κατά γράμμα τις διατάξεις και θα επιβαρυνθεί με επιπλέον κόστος το οποίο θα περάσει στο προϊόν του και μεταξύ ενός άλλου, είτε παραγωγού είτε εισαγωγέα, που έχει επισυνάψει μία μη έγκυρη σήμανση CE στα προϊόντα του. Το ουσιαστικό όμως πρόβλημα δεν έχει να κάνει μόνο με τον αθέμιτο ανταγωνισμό αλλά με το τι προδιαγραφών δομικά υλικά τελικά ενσωματώνονται στις κτιριακές κατασκευές και τι ασφάλεια παρέχουν στους χρήστες αυτών των κτιρίων. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να διασφαλίσει το κράτος στους πολίτες λόγω της σημαντικότητας που έχουν τα δομικά υλικά στη δημιουργία ασφαλών κτιριακών κατασκευών.

Προκειμένου να βελτιωθεί η υφιστάμενη κατάσταση προτείνουμε το ΥΠΑΝ να δώσει κίνητρα προκειμένου υφιστάμενα ή νέα εργαστήρια δοκιμών να μπου στη διαδικασία διαπίστευσης και κοινοποίησης στην ΕΕ. Με αυτόν τον τρόπο το κράτος θα έχει την τεχνική δυνατότητα για καλύτερη εποπτεία της αγοράς ώστε και αθέμιτος ανταγωνισμός να μην υπάρχει και να διασφαλίζεται η ποιότητα και ασφάλεια των κατασκευών. Επίσης, για την περίπτωση που η συνεργασία με εργαστήρια του εξωτερικού είναι αναγκαία, θα μπορούσε ο ΕΛΟΤ να συνάψει μια σχέση συνεργασίας με κάποια εργαστήρια του εξωτερικού, ώστε οι εγχώριοι παραγωγοί να διευκολύνονται στη διαδικασία πιστοποίησης σχετικά με το κόστος και την όλη διαδικασία που είναι πολύ χρονοβόρα.

Παράλληλα, προτείνουμε να ενταθεί η συμμετοχή των παραγωγικών επιχειρήσεων μέσω των συλλογικών τους φορέων (ΣΒΒΕ, ΣΕΒ κλπ) στη διαδικασία διαβούλευσης και κατάθεσης προτάσεων πριν αλλάξει ή δημιουργηθεί ένα νέο πρότυπο/οδηγία. Η συμμετοχή αυτή θα εισάγει τις απόψεις της ελληνικής βιομηχανίας για τις απαιτήσεις-προδιαγραφές των υλικών, ώστε να μην «επιβάλλονται» οι προδιαγραφές που θέτουν τρίτες χώρες και οι οποίες μπορεί να μην είναι πραγματοποιήσιμες από την εγχώρια βιομηχανία λόγω διαφορετικών υλικών και τρόπων παραγωγής που χρησιμοποιούνται σε

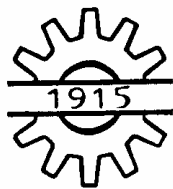
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

κάθε χώρα. Ταυτόχρονα η ενεργή συμμετοχή της βιομηχανίας σε θέματα πιστοποίησης και η αφύπνισή της σχετικά με την αναγκαιότητα των πιστοποιήσεων, θα καλλιεργήσει μια γενικότερη κουλτούρα που θα θέτει την ποιότητα των προϊόντων σαν προτεραιότητα. Αυτό σταδιακά θα βοηθήσει στο να προωθείται και στο εξωτερικό η εικόνα ότι ένα ελληνικό προϊόν είναι ποιοτικό, αξιόπιστο και υπερέχει άλλων που δεν φέρουν σήματα πιστοποίησης. Όλοι γνωρίζουμε σήμερα πως άλλες χώρες έχουν καταφέρει να προωθούν πλέον τα προϊόντα τους με βάση και μόνο την αναφορά στη χώρα προέλευσης (π.χ. Γερμανία).

Αξίζει τέλος να σημειωθεί, ότι χώρες που πρόσφατα εντάχθηκαν στην Ε.Ε. (Ρουμανία, Βουλγαρία), έχουν ήδη πληθώρα κοινοποιημένων εργαστηρίων για δοκιμές και εφαρμόζουν κατά γράμμα τις διατάξεις προκειμένου ένα εισαγόμενο δομικό υλικό να έχει τη δυνατότητα να πωληθεί στην αγορά τους.

Η σημερινή κατάσταση οδηγεί στην εσωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων. Προϊόντα χωρίς το «διαβατήριο» των πιστοποιητικών δεν μπορούν να είναι ανταγωνιστικά σε μια παγκοσμιοποιημένη αγορά.

Σε μια εποχή όπου τα εμπορικά σύνορα έχουν καταρρεύσει η μόνη δίοδος επιβίωσης και ανάπτυξης των βιομηχανιών είναι να έχουν τη δυνατότητα να αποδείξουν τη διαφορετικότητά τους σε σχέση με τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά. Η βελτίωση της διαδικασίας πιστοποίησης ενός προϊόντος αποτελεί εφόδιο και ευκαιρία για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και παράλληλα εξασφαλίζει τους καταναλωτές από προϊόντα επικίνδυνα για χρήση σε κτίρια.

B. Ζητήματα & Προτάσεις θεσμικού χαρακτήρα

B.1. Άσκηση ολοκληρωμένης βιομηχανικής πολιτικής στη χώρα

Η άσκηση βιομηχανικής πολιτικής στη χώρα μας, τουλάχιστον την τελευταία δεκαπενταετία, εξαντλείται στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων και προγραμμάτων. Γι' αυτό προτείνουμε από τώρα και στο εξής:

1. να υιοθετηθεί από την Ελλάδα προσαρμοσμένος ο στόχος που έχει τεθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), για συμμετοχή της μεταποίησης κατά τουλάχιστον 20% στην παραγωγή του ΑΕΠ έως το έτος 2020. Για την Ελλάδα προτείνουμε ν' αποτελέσει εθνικό στόχο το ποσοστό αυτό να ανέλθει στο 12% έως το 2020 από περίπου 9% που είναι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, σήμερα, και,
2. την άσκηση (έμμεσης) κλαδικής βιομηχανικής πολιτικής κατά το πρότυπο άλλων χωρών της ΕΕ, με την ενίσχυση ευπαθών, και ταυτόχρονα δυναμικών κλάδων της μεταποίησης, και με παράλληλη ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων περιοχών και περιφερειών της χώρας, στις οποίες είναι χωροθετημένες σημαντικές μεταποιητικές επιχειρήσεις ή/και ολόκληρες ομάδες μεταποιητικών επιχειρήσεων. Η άσκηση (έμμεσης) κλαδικής βιομηχανικής πολιτικής, προτείνουμε να εκκινήσει με την ανάπτυξη διασυνδέσεων του πρωτογενούς τομέα της παραγωγής με την εγχώρια μεταποίηση.

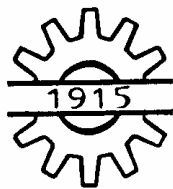
B.2. Κατεύθυνση του 80% των κονδυλίων του νέου ΕΣΠΑ στην ενίσχυση της παραγωγικής βάσης της χώρας

Με την υλοποίηση της πρότασής μας μπορούμε να επιτύχουμε τα ακόλουθα:

1. την ουσιαστική και πραγματική αλλαγή του αναπτυξιακού μοντέλου της χώρας, η οποία έτσι μπορεί πραγματικά να μετεξελιχθεί από χώρα κατανάλωσης, σε χώρα παραγωγής, και,
2. το στόχο της εξωστρέφειας του εγχώριου παραγωγικού συστήματος, το οποίο μπορεί να στηρίξει την ανάπτυξη της χώρας, αφού το μοντέλο εξωστρέφειας είναι τελικά εκείνο που μπορεί να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και δυνατότητα περιορισμού δημόσιων ελλειμμάτων και χρέους.

Επιπλέον, η κατεύθυνση των κονδυλίων του νέου ΕΣΠΑ προς την παραγωγική βάση της χώρας, σε συνδυασμό με το σχεδιασμό και την υλοποίηση ολοκληρωμένης βιομηχανικής πολιτικής, θα οδηγήσει στην ανάπτυξη και στην ενίσχυση υπαρχόντων συνεργιών μεταξύ όλων των τομέων της οικονομίας, με προφανή θετική συνεισφορά στην ανάπτυξη. Η αναγκαία διασύνδεση μεταξύ πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα της οικονομίας, και κυρίως με τον τουρισμό, μπορεί να επιτευχθεί εφόσον τεθούν σε προτεραιότητα:

1. η (πραγματικά) ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική,
2. ο σχεδιασμός συγκεκριμένης στρατηγικής για την αγροτική παραγωγή,
3. η κατά προτεραιότητα παραγωγή και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων,
4. η υποβοήθηση των εγχώριων επιχειρήσεων στην ανάπτυξη και διάθεση στην αγορά υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας, και,
5. η ανάπτυξη τουρισμού υψηλής ποιότητας.

Γ. Αποφάσεις ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των μεταποιητικών επιχειρήσεων

Γ.1. Αναθέρμανση συγκεκριμένων κλάδων της οικονομίας με σαφείς προοπτικές ανάπτυξης

Γ.1.1. Ανάπτυξη διασυνδέσεων του πρωτογενούς τομέα της παραγωγής με την εγχώρια μεταποίηση

Για την Ελλάδα ο κλάδος τροφίμων και ποτών είναι ιδιαίτερα σημαντικός, αφού πραγματοποιεί πάνω από το 25% του κύκλου εργασιών της μεταποίησης, απασχολεί περίπου το 25% των επενδεδυμένων κεφαλαίων σ' αυτήν, δίνει εργασία στο 22% περίπου των απασχολούμενων στη μεταποίηση, ενώ στη χώρα λειτουργούν πάνω από 1.500 επιχειρήσεις, που ο μέσος όρος απασχολούμενων ανά επιχείρηση ανέρχεται σε 61 άτομα.

Εξ' αιτίας της διαρκούς αύξησης της ζήτησης για τα ελληνικά μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα στις αναπτυσσόμενες οικονομίες του κόσμου, αποτελεί επιτακτική ανάγκη η λήψη αποφάσεων στρατηγικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα για τη βελτίωση των διασυνδέσεων μεταξύ του πρωτογενούς τομέα της παραγωγής με την εγχώρια μεταποιητική δραστηριότητα. Στο πλαίσιο αυτό, και για την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων και επαρκέστερων διασυνδέσεων του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης, προτείνονται τα ακόλουθα:

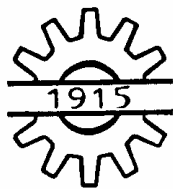
1. Θεσμοθέτηση ειδικών προγραμμάτων αγροτικού marketing
2. Σχεδιασμός, με αναπτυξιακά όμως κριτήρια, νέου προγράμματος ενίσχυσης των διασυνδέσεων και των συνεργιών μεταξύ πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα, για την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των προϊόντων της Ελληνικής γεωργίας
3. Θεσμοθέτηση ειδικών προγραμμάτων αγροτικής αναδιάρθρωσης
4. Δημιουργία ειδικών ζωνών «οικολογικής» - «παραδοσιακής» - συνδυασμένης γεωργίας και κτηνοτροφίας
5. Ανάπτυξη και αναβάθμιση του κλάδου των βιολογικών προϊόντων

Γ.1.2. Κλάδος δομικών υλικών - Οικοδομική δραστηριότητα

Η σημασία του κλάδου των δομικών υλικών στην Ελλάδα, διαχρονικά είναι πολύ μεγάλη, με σημαντική συμβολή στη δημιουργία του εθνικού ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Επιπλέον, σχετίζεται άρρηκτα με τον κλάδο των κατασκευών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, όπως επίσης και με τη γενικότερη οικοδομική δραστηριότητα στη χώρα. Κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, ο κλάδος έχει πληγεί όσο κανείς άλλος κλάδος της οικονομίας και η πτώση του κύκλου εργασιών του σε σχέση με τη δραστηριότητα του 2009, ξεπερνά το 80%.

Στο πλαίσιο αυτό, και για την αναθέρμανση του συγκεκριμένου κλάδου, του οποίου η «δορυφορική» δραστηριότητα, δηλαδή η έμμεση αναπτυξιακή δραστηριότητα που δημιουργεί, είναι πολύ μεγάλη, προτείνουμε τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων, σε δύο κατευθύνσεις:

- A] Μέτρα που θα διευκολύνουν την επανεκκίνηση των αγοραπωλησιών ακινήτων, και,
- B] Μέτρα οριζόντιου χαρακτήρα για την αναθέρμανση συνολικά της οικοδομικής δραστηριότητας

Γ.2. Θεσμοθέτηση κινήτρων για παραγωγικές επενδύσεις

Στο πλαίσιο του «Σχεδιασμού και της Κατάρτισης του Αναπτυξιακού Προγραμματισμού» για την περίοδο 2014 – 2020, ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ) επιθυμεί να συμβάλλει στην εθνική προσπάθεια, συλλέγοντας και τεκμηριώνοντας, προτάσεις για την ενίσχυση της μεταποιητικής δραστηριότητας στο ΒορειοΕλλαδικό Τόξο (ΒΕΤ), δηλαδή στην Ήπειρο, τη Μακεδονία και τη Θράκη, και, συνεπακόλουθα της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην παραπάνω περιοχή. Τέσσερις περιφέρειες της χώρας, οι οποίες διαχρονικά θεωρούνται φθίνουσες με κριτήριο τουλάχιστον τη μεταποιητική δραστηριότητα που είναι εγκατεστημένη και αναπτύσσεται σε αυτές.

Για την άρση του αδιεξόδου των τοπικών μεταποιητικών επιχειρήσεων στο ΒορειοΕλλαδικό Τόξο, προτείνεται η περιφερειακή εξειδίκευση της ασκούμενης βιομηχανικής πολιτικής, με την υιοθέτηση στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της χώρας των ακόλουθων μέτρων βιομηχανικής πολιτικής:

Γ.2.1. Κίνητρα για την υλοποίηση επενδύσεων στη μεταποίηση

➤ Πρόγραμμα ενίσχυσης επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας για το Βορειοελλαδικό Τόξο

Υποπρόγραμμα 1: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων

Υποπρόγραμμα 2: Ενίσχυση κλάδων στρατηγικής σημασίας - Κλαδική πολιτική

Υποπρόγραμμα 3: Οριζόντιες ενισχύσεις

Υποπρόγραμμα 4: Ενισχύσεις για τη δημιουργία νέων μεταποιητικών επιχειρήσεων

➤ Ειδικό πρόγραμμα ενίσχυσης της μεθοριακής βιομηχανίας

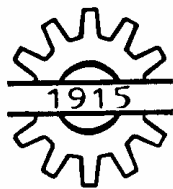
Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις λειτουργούν, σχεδόν στο σύνολό τους, με πολύ μεγάλο λειτουργικό κόστος. Κατά συνέπεια θα πρέπει το κόστος αυτό να αντισταθμισθεί με την παροχή κινήτρων, κυρίως εξ' αιτίας της παρούσας χρονικής συγκυρίας, αλλά και εξ' αιτίας των δυσοίωνων προβλέψεων για τη μεταποίηση τα επόμενα τουλάχιστον δυο χρόνια.

Γ.2.2. Βελτίωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας βιομηχανικών προϊόντων

Η δημιουργία ενός συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος από το νέο ΕΣΠΑ στο πλαίσιο δράσεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας, που θα υποβοηθά την προσπάθεια των επιχειρήσεων στην κατεύθυνση της βελτίωσης ή της ανάπτυξης βιομηχανικών προϊόντων πιστοποιημένης ποιότητας, άρα ανταγωνιστικά, θα μπορούσε να βοηθήσει (οικονομικά και παραγωγικά) σημαντικά τις επιχειρήσεις, κυρίως τις μικρομεσαίες.

Το πρόγραμμα προτείνουμε να απευθύνεται σε πολύ μικρές και μικρές οικοτεχνικές, βιοτεχνικές και βιομηχανικές μονάδες, που απασχολούν μέχρι 50 άτομα, και ο κύκλος εργασιών τους δεν ξεπερνά τα 5.000.000 ευρώ/έτος, με στόχο την βελτίωση της ποιότητας και ανταγωνιστικότητας των βιομηχανικών τους προϊόντων και τη χρηματοδότηση της απόκτησης των σχετικών πιστοποιητικών και εκθέσεων δοκιμών και ελέγχων.

Τα χρηματοδοτούμενα επιχειρηματικά σχέδια οφείλουν να στοχεύουν:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

- Στην πιστοποίηση των προϊόντων των επιχειρήσεων με αναγνωρισμένα πρότυπα / τεχνικές προδιαγραφές, που θα οδηγούν στη λήψη πιστοποιητικών συμμόρφωσης ή ειδικών αναγνωρισμένων σημάτων (π.χ. Key mark, solar mark κλπ).
- Στη δημιουργία από την επιχείρηση οργανωμένης τεχνικής τεκμηρίωσης της ποιότητας ή και της ασφάλειας του προϊόντος, προκειμένου αυτό να συμμορφώνεται προς τις νομοθετικές και άλλες απαιτήσεις και να επισημαίνεται με τη σήμανση CE ή και άλλες σημάνσεις ανάλογου χαρακτήρα.
- Στη δημιουργία εξειδικευμένων στελεχών και δομών διασφάλισης ποιότητας για τη συνεχή παρακολούθηση και υποστήριξη των όσων αναφέρθηκαν στα δυο προηγούμενα σημεία και για την υποβοήθηση των επιχειρήσεων για περαιτέρω ανάπτυξη τεχνογνωσίας, με στόχο τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων.
- Στη συμπλήρωση, βελτίωση και ενίσχυση των υποδομών των επιχειρήσεων (εργαστηριακών και άλλων), και πλαίσιο της επίτευξης των παραπάνω απαιτήσεων και σκοπών.